

L a t w e e f c h u N w i s e s .

Nr. 22. Zettortdeenâ 3schâ Zuhni 1843.

• J a u n a s i n n a .

Wahzsemnê kahds scheppers (prohti tahds wihrs, kas pulku aitas turr) zaur grahmatu to sinnu dabjuis, ka tam brahliis, kas jaunâs deenâs us sweschu semni bij aisgahjis, tur mirris un farwu leelu mantu, dauds tuhstoschus rublus fudr., brahlin atwehlejis effoht. Wiffi raddi un kaimini par to preezajahs un nahze pee wiinna, tam laimes wehleht, jo tas lihds schim ar knappu pahrtikschanu bij dsihwojis. Bet kâ wiffi brihnejahs, kad schis ar tumtschu peeri teem atfazziya, ka tas ne weenu kapeiku no tahs leelas mantas ne weenemschoht, tadeht ka brahliis jaunumâ zaur nifnu prahtu un pahrgalwibu sawam gohbigam tehnam firdi lausis, tã ka tas no behdahm agri kappâ krittis. Un kas warr sinnaht, tã winsch fazziya, zaur kahdu negantu buhschanu tas to leelu mantu sakrahjis? Ne, ne, es ne nemmu scho naidu, fur katra kapeika man brahta noseegumu prett nelaika tehwu atgabdina. Teiz, ka nu tee zitti raddi publejahs, to mantu rohka dabhuht. C. M — r.

• D i w i n a u d a s p o h d i m e s c h â .

(Stahstis.)

(Skatt. Nr. 21. Veigums.)

To apnehmeeß winsch pazehlahs, pahru sohluß no ta obsola appaksch kadikku krubina subnas nokassija, to weeglu semni israkke, appaksch egles saknes, kas tur raddahs, allu pataisija un abdas maffu ar teem swarrigeem selta gabaleem tur glabbaja. Tad atkal semni un subnas uslikke, kã bijuschas, un nu ohtru reisi appaksch ta obsola pafehdahs. Bet par masu brihdi tumtsch mahkonis fauli apflahje, un weefulis kohkeem lappas grohsija, kã preesch gruhta pehrfona gaisa zeeni buht. Pahwils tadeht zittadi apdohmaja, farwu speeki kampe un par

weerendel stundu tai istabâ eenahze, fur bija dsimnis, itt us to brihdi, kad schihdi skattijahs, kã wiinna mahte pee gultas bija pakrittufi.

Kã winsch sabihjahs un nodrebjeja, to lassitajs ne warr eedohmaht, ja pats tahdã lahgã naw bijis. Bet wehl winsch tik dauds spebje atmohstees, ka ahtrumã mannija, kas tur bija un ko nu wajjadseja darriht.

Kahds schihds nu pat fauze: wehl weenu guldi! un teefas fullainis, leelu atflehgu rohka turredams, taggadin ar to gribbeja us galdu fist, kad neweens wairak ne sohlija, fazzidams: trihs simt un divi dahlderus un weenu guldi pirmu reisi — 302 dahlderus un weenu guldi ohtru reisi — un 302 dahlderus un weenu guldi treschu un pehdigu — — tã Pahwils ar pilnu balki starpã fauze: simtu dahlderus wehl! —

Wiffi nu us durwim atgrefahs, fur tahda bals ne dohmajoht nahze. Schihdi pee mallas lihde, redsedami ka pats sifrtetra kungs ais galda pazehlahs un to sweschu zilwefu ar azzim mekleja.

Bet Pahwils drohschi preekschã nahze pee teefas galda, un teefas fahrtu ne sinnadams, dohmaja, ka nu tulihht wiinam farwa tehwa naminu eerahdihs, un mahte wairs ne wajjadsehs tahdu negohdu zeest, un us lohpu ganna buhdu eet.

Bet tã ne gahje wifs! Sifrtetrs swahrkus atkal atplehte un sawam frehslam uskritte, ka tas brahse ween, un tam schihdam, kas to bija nopirzis, ihlens firdi eeduhrahs. Tad fazziya errigs, un kã nosmeedams zilwefu: „nu kas tad tu tahds effi?“ un fudraba dohsi rohkas grohsija.

„Esnu nelaika sudinallu meiskera Johrga Strohbeka jaunakajs dehs, un ta feewa irr manna mahte!“ Tã Pahwils atbildeja, bet wahrdi pasweschi skanneja, jo winsch bija pilfata raddis zittadi runnaht.

„Woi juhs kahds winnu pasibstat, un gribbat par winnu galwoht?“ fazzija sifrehrs us teem zilwekeem istaba. Bet tee galwas krattija, un neweens ne gribbeja to sweschineeku pasiht. Tas arri ne bija nekahds brihnumš, jo Pahwils itt tannis gaddos bija sawu dšnteni astabjis, fur zilweka augums un seijsa pawiffam pahrwehrschafts. Winsch arri ne nessaja wairs nahtnu bifses un sribpaimš kamjolus, bet pehz jauna pilfata birgera bija gehrbees un spalwas pahrmainijis, ka daschi putni diwi jeb trihs gaddus wezzi.

Sifrehrs nu rahdams noteize: „tab mehš arri ne warram tawu soh'ijumu peenemt; tew waijadseja paprecksch galwneeku raudsitees, jeb maffu ar naudu us galdu list, eekam ar pilnu mutti ta fauzi.“

Pahwils atbiideja: „naudu — —“ bet us to paschu brihdi ahrā tahds gaisš sahze plohsitees, ruhft un brahft, ka zilweku wahju balft wiffai pahrnehme. Dakstini, salmu bunti, kohfu sarri ar wiffahm lappahm, no wehtras un krusfas nolausti, pa gaisu skrehje, leddus gabbali ruhtes sadausija un wehjsch tabs eespeede, ka us plahnū gabbalu gabbalds fadruppe, un wiffur negants pohstis bija redsams. Dohmaja, ka pasfaules beidsamais gals buhs klahu. Echihdi sahze ar galwahm klannitees, ka zeeni sawas basnijas darriht, Deewu luhgdami. Pats sifrehrs ar sawu skrihweri magkeniht galwu nolaide.

Bet ta wehtra ilgi ne daußjahs, ne ilgaki ka muhsu wahrdi. Tad us reisi til klufs palikke, ka warreja dsirdeht, ka uhdens pilleeni no juinta kritte, un schihdi galwas pazeldami atpuhtabs. Saule pa mahfoneem atspihdeja, un sifrehrs atkal teefas darbu sahze, ar ahtru prahru Pahwilam usfauldams: „nu, kas irr ar naudu?“

Pahwils drohschi atteize: „es to naudu flappefchu, ja juhsu gohdiba man pufs stundu walas wehle, to samekleht.“

Sifrehrs, tahdus gohda wahrduš klausidams, peelabbinajahs un fazzija: „nu lai! bet stattees us to swezjes gabbalinu, pee ka es pihi eefmehejeu, tas wehl irr diwi pirkstus garsch. Ja

tas isdegg, un tu wehl ne effi klahu, tab es to nammu precksch Ahbraama norakftischu!“

Pahwils par to labbumu gohdu dewis, isskrehje ka skohlas behrns, ko us mahjahm atlaisch. Echihdi dohmaja, winnam beedri buhschoht frohgā palikkuschi, tur winsch to naudu gabjis dabbuht. Bet winsch pehz sawa naudas pohda us apseenu skrehje, ka jaw sinnam, ka Geasus pehz Sibrijas karra leekunga mantas.

Bet kad winsch sweedrus flauzidams tur tappe, redft, ta apseena ne buht wairs ne bija! Wehtra wiffus leelus kohfus bija apgahsufi, un winni rindas ween pee semmes gulleja, tikpat ka mescha sahle stary teem. Tiffai kahdi jauni alkfschi wehl stahweja, un leetus pilleenus us krittuscheem tezzinaja.

Jauneklis, sabihjees par teem pakrittuscheem kohkeem, ahtri lehze un zaur sarreem un schaggareem zeltu taifjahs. Winsch arri drihs sawu ohsolu atradde, ko bija labbi eekattijees, un tas arri par wiffaem tas leelafais kohks bija. Bet wiffas affinis winnam fasalle, kad winsch eeraudsija, ka tas leelu leelais kohks, ko trihs wihri knappi warreja apfert, bija tam kadikkim un wianna naudas pohdam uskrittis wirsu, un ja mas, tab stundu apfahrt waijadseja ar zirwi un ar lahpsu puhletees, lihds peektapt.

Zelti sahze drebbeht, un winsch pee ta zelma atspeedahs. Tai brihdi jauneklim grubta kahr-dinafchana usnahze. Weenu brihdi winsch jaw dohmaja: lai nu eet ka eedams, es no rihta sawu naudu sawahkschu un us sweschu semmi eefchu laimes raudsicht ka paprecksch. Bet tuliht sinnamas firds atbals eefsch winna sauze: tew ne buhs sawu mahiti eefsch kauna un behdahm atstah!

Un winsch to kahr-dinataju ne klausija, bet Deewa balft. Zelti atspirage, un winsch us to behdu un pohsta nammu til aschi pahrtetzeja, ka bija precksch weerendel stundas isgahjis. Tad pee galda peestahjahs, kamehr swezje, gribbedama apdsist, wehl weenreis eedeggahs, un fazzija: „es ne esinu naudu dabbujis, luhdsami ne nemmat to par launu!“ Nu winsch zaur teem schihdeem pee sawas mahtes speedahs, kas pa

tam bija atmohdusees, winnas leetas panehme un to us lohpu ganna buhdu wedde. Teefas fullainis un schihdi winnu dikti isfnehje. Tik weens wezs schiddinsch pee fernas stahwedams ne smehe wifs, bet fazzija pakluffam us ohtru, gudrs ka Salamans: „un schis tatschu irr un irr winnas dehls, zittadi winsch ne buhtu pahnahzis, lai winnu isfmeij. Kas sinn ka wehl gaddisees!“

Rur ween Pahwils garram gahje ar farwu mahiti, zilweli lohdsinus atwehre un passattijahs. Bet gohdigajs dehls ne skattijahs nej par labbu, nej par kreisu puffi, neds ko runnaja, bet tik kai steidsahs farwu mahiti istaba eewest, kas no fauna un no schehluma bija sagrausta. Un kad ta kambari winnam faklu apkehre un schnufstedama luhde: „ak Pahwil, mans dehlin, peedohd man, kad es tew esinu atstahjusi un isdsinnusi, tarwu brahli luttinadama“ — tad winsch tik preezigs palikke, itt ka buhtu wehl 500 dahlderus dabujis.

Rahdas deenas pehz tam, kad skattitaji jaw pasudde, kas no wiffahm puffedem apfahrt us to apgahstu apseenu nahze, Pahwils ar zirwi un ar lahpsu nogahje un tur sahze bedri raft, fur kadikka sarri appaksch ohsola to weetu peerahdija. Papreeksch labbi notakam wellenus noduhris, winsch to melnu semmi isfweede; tad gaddijahs ohlas un mahlu almini appakscha, un tad — jo winnam wajjadseja dsilli eerakt, lihds warreja dohmaht appaksch tahda leela ohsola pee sarweem selta gabbaleem peetapt — winsch smalkus mahlus usgahje, kas farkan dselteni ar sillahm ahderehm lahpskai peekerahs.

Ko nu Pahwils lustigs palikke! Zigu laiku winsch us teem mahleem skattijahs, woi teefa buhs, ka itt tahdus atraddis. Tad winsch tohs ar pirksteem mihzija, raudsidams woi naw smiltis un gruschas klahu; tad arri nehme pat mutte. — „Tas Kungs wiffas leetas labbi darrijis!“ ta winsch preeka pilns ar ferni runnaja. „Ja Deews ne buhtu tai bailu brihdi to ohiolu apgahsis, es par farwu labbu naudu buhtu wezzu namnu nopirzis, un pehz ne sinnajis ka

ar farwu mahiti tai tuffcha buhda pahrtift. Bet nu es ar farwu seltu warru jaunnu namnu ustaifht un pohdneeka zepli, un tee mahli man buhs labs naudas pohds.

Ka nu bija apdohmajis, ta darrija. Pehz pahru deenahm winsch ar farwu mahiti istabu nohmaja, un pehz namnu un zepli ustaifija.

Darbs winnam selta augkus nesse. Winsch tahdus stiprus pohdus taifija, ko wiffapfahrt pirke. Un ja pahdinsch jebkur kahdu wezzu schkihwi jeb blobdu useet, kam ar leeleem raibeem raksteem tahdi wahrbi eeraktiti: „Tas Kungs wiffas leetas labbi darrijis!“ jeb schee: „ammatam irr selta pamats“ — tad lai sinn, tohs irr nelaika pohdneeka meisteris Pahwils Strohbel's pataifijis. J. R.

• B e h r n u p u l k s .

Dauds behrnini, dauds pahitari!
Ta fazzija tee wezztehwi.
Mehs daschu reifi apgreescham
To wahrou, par to nofkumstam,
Kad seewa auglige wiha stahds
Ap muhsu ehlu stahdinahst,
Un fakkam par to bailtai:
Dauds behrnini, dauds firdehsti!

Dauds behrnini, dauds firdehsti!
Schee wahrbi arr pateefigi.
Libds meh tohs wiffus iswelkam,
Un winneem galwas eespeescham
Tahs pasauligas gudribas
Un schahdas, tahdas mahzibas,
Mehs daudsreis fouzam skuminigi:
Dauds behrnini, dauds firdehsti!

Dauds behrnini, dauds firdehsti!
Woi buhs schee wahrdi labbaki
Ka wezzu tehwi tiziba,
Kas fazzija un dfeedaja:
„Neds ta tas wihs apfwehtihst tohp,
„Kas Deewa bihjaschamu kohp,
„Ka eljes kohla sarriini
„Tam aug ap galdu behrnini.“

Lai aug ap galdu behrnini!
Tee mihlam Deewam sinnami!
Winsch barro tohs isfalkufchus
Un gruhtha zetta gahjejus,

Wensch Zehkabu irr apstwehtje,
Par diwi pulkeem pabarrije,
Wensch behrneem gabdahs maifiti,
Lai tik to peeluhds semmigi!

Lai Deewu peeluhds behrnini,
No teh' un mahtes mahziti!
Lai agri Deewa balfi d'fird,
Lai mahzahs bihtees to, ar fird',
Lai reds, ka paschi wezzaki
Naw gohda, mantas fahrigi:
Tad darbs jaw rahdih's meisteri,
Un muhsu gohdu behrnini!

Muhs' gohdu rahda behrnini,
Woi effam Jesus mahzekli,
La fahls, kas semmei waijaga,
Kas fahli to, kas klahumâ,
Kas spehi tik labbi pamahziht,
Kâ fam' un behrnus apwaldiht,
Ka ne paleek tee neleefchi,
Un meh's zaur winneem apbahrti.

Gan wezzaki irr apbahrti,
Kam negohdigi behrnini!
Tad pasmeijahs ta pasaule,
Un sohbus rahd' un salka: „rè,
„Kâ brangi tehws muhs pamahza,
„Bet pat's ne buht tâ ne darra,
„To rahda wianna behrnini,
„Tee irr par zitteem besgohschi.“

Un kad tee tahdi besgohschi,
Mehs tatschu pee tam wainigi!
Mehs aismirfam to Kungu luhgt,
Tad eefahze mums padohms truhkt,
Mehs behrneem waku palahwan,
Tâ kaunam durwis atwehram,
Tè cenahze wensch nejauschi,
Un pasudduschi behrni bij! —

Lai ne pasubd muhs' behrnini,
To luhdsam, Deews! Tew fir'nigi.
Tew sawus behrnus pawehlam,
Pee Tawa wahro' tohs peeturram.
Mehs sohlam wiannus audsinabt
Zik sinnam ween pehz Tawa prah't',
Un darriht tâ kâ wezztehwi:
Dauds behrnini, dauds pah'tari! —

F. R.

Teesas flubdinafchanas.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas
buh'tu pee teem no sawahn mahjahm islikteem dsimtas
Garroschumuischas fainneekem Widdusgohdinu Zahna
Sillin, Paiku Kriischjahna Seglin, Masjahnu Janna
Muzzeneek un Etahju Furra Dhsol, pahr kurru man-
tahm konkurse spreesta, tohp usaiginati, ar sawahn
prassifchanahm un peerahdischanahm lihds 12tu Fuhli
f. g. pee schih's pagasta teefas peeteiktees. Dsimtas
Garroschumuischas pagasta teefa, 12tâ Mei 1843. I
(Nr. 32.) Graudin, pagasta wezzakais.
Unterhuff, pagasta teefas f'rihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas buhtu
pee tahs atstah'tas mantas ta nomirruscha Waltekes
meswafarga Mescha Seleisch Pehtera, pahr kurru
parradu dehl konkurse nospreesta, tohp usaiginati,
lihds 5tu Fuhli f. g. pee schih's pagasta teefas Wal-
tekesmuischâ peeteiktees, jo weh'lak neweenu wairs
ne klausih's. Klobster-Disputtes pagasta teefa, tai
14tâ Mei 1843. I
(L. S.) ††† Struiju Pahwils, peefehdetajs.
(Nr. 82.) Fr. Grening, pagasta teefas f'rihweris.

Tai 1840tâ gaddâ tappe no Krohna Sunnaktes-
muischas Beitanu-mahjahm tas puifis Furra Mahrtin
Sarrin saldat's nodoh'ts. Kad nu Jaunjelgawas pilz-
kunga teefa no 28ta August 1841 Nr. 2931 schai
pagasta teefai sinnamu darrihuse, ka tas peeminneht's
puifis nomirris, tad tohp zaur scho wissi raddi un
mantineeki ta peeminnetâ Sarrina usaiginati, lihds
7tu Fuhni f. g. pee Krohna Schlipilles pagasta tee-
fas peeteiktees; ar to pamahzifchanu, ka pehz scha
termina neweenu wairs ne klausih's un ar to no ta
nelaisa pagasta lahde atstah'tu naidu tâ darrihs, kâ
likkumi pawehl. To buhs wisseem peederrigeem wehrâ
likt! Schlipilles pagasta teefa, tai 4tâ Mei 1843. I
(L. S.) Us pawehleschanu:
(Nr. 179.) C. Franck, pagasta teefas f'rihweris.

Kaluzemas Mas-Beitinu mahjâs tai 7tâ Fuhni
f. g. ubtrupi turrehs, kur daschadus lohpus un zit-
tas leetas wairaksohlitajeem pabrdohs. Kaluzemas
pagasta teefa, tai 26tâ Mei 1843.
(L. S.) Swigul Andreis, peefehdetajs.
(Nr. 116.) Kellegien-Registrator Hildebrand, pa-
gasta teefas f'rihweris.

W r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas puffed: zensora weetâ: professor Dr. G. Paucker.
No. 191.